

Соціологічні дослідження проведені сектором соціологічних досліджень ХОУНБ імені Миколи Островського за 2011 рік.

1. *Експериментальне дослідження «Роль методичної служби ОУНБ у бібліотечному житті області».* У дослідженні взяло участь 22 ЦРБ (ЦМБ). А саме: Білогірська, Віньковецька, Волочиська, Городоцька, Деражнянська, Дунаєвецька, Ізяславська, Кам'янець-Подільська, Красилівська, Летичівська, Новоушицька, Полонська, Славутська, Старокостянтинівська, Старосинявська, Теофіпольська, Хмельницька, Чемеровецька, Ярмолинецька ЦРБ та ЦМБ м.Кам'янець-Подільський, м.Хмельницький і м.Нетішин.

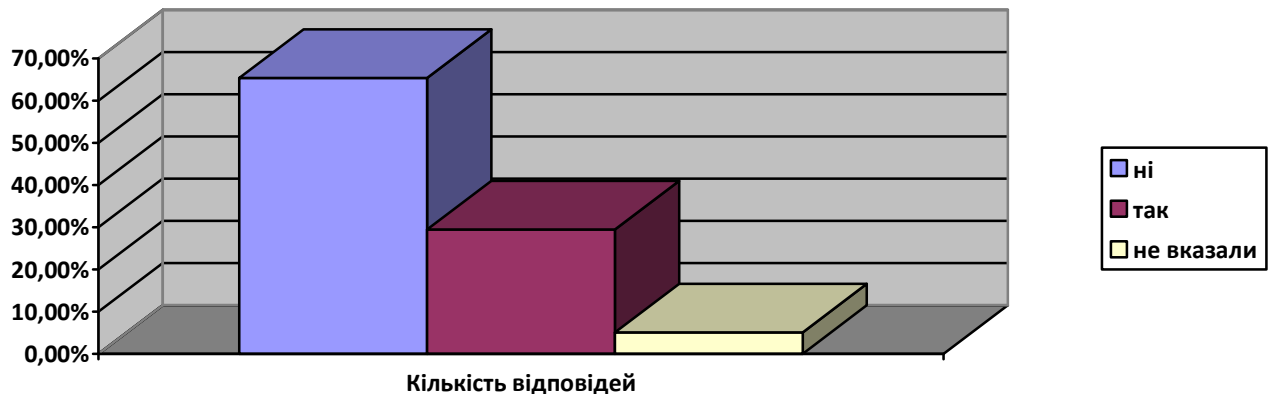
Опитано **315** респондентів (**5 (1,6%)** директорів, **11 (3,5%)** методистів, **7 (2,2%)** зав. відділами, **263 (83,5%)** зав. філіалами). Не вказали посади **29 (9,2%)** респондентів

На питання: «*Чи готові Ви отримувати методичні консультації на платній основі?*» респонденти відповіли:

- «**так**» відповіли – **93(29,5%)** респондентів;

- «**ні**» - **206 (65,4)**;

16 (5,1%) респондентів не дали відповідь на запитання.

Мал. №1. Діаграма: «Готовність респондентів отримувати консультації»

2. *Загальнообласне вивчення «Вивчення наявності та стану використання літератури іноземними мовами у бібліотеках області»*

У вивченні взяли участь 20 ЦРБ, 3 МЦБ, ХОУНБ ім. М.Островського та обласна бібліотека для дітей ім. Т.Г.Шевченка.

На думку бібліотекарів користувачі найчастіше звертаються до бібліотеки за літературою на іноземній мові з метою підготовки до занять в учбових закладах (88% усіх опитаних). І найчастіше використовують літературу по таких галузях як учбова, рідше використовують художню. Якщо робити поділ по типах видань, то користувачі також надають перевагу учбовим посібникам і довідникам. Нажаль періодичні видання виписують тільки Дунаєвецька ЦРБ (англійська мова і література в школі), ЦМБ м. Нетішин (Digest, English), ОДБ (Дайджест для тих хто вивчає англійську, English) та ХОНУБ ім. М.Островського.

Склад фонду іноземними мовами станом на 1.09.2010 року представлений у таблиці №1.

21	м. Кам'янець-Подільський	9	2	7	1	5	0	0	0	0	1	2	0	0
22	м. Нетішин	5	3	8	1	6	1	1	0	0	0	0	1	1
23	м. Хмельницький	15	14	44	1	12	8	22	0	0	5	10	0	0
24	м. Славута	2	2	3	0	0	1	2	0	0	1	1	0	0
25	м. Старокостянтинів	3	1	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0
26	м. Шепетівка	3	1	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0
Всього по РЦБС		881	101	309	23	148	15	37	42	85	20	38	1	1
1	ХОУНБ	1	1	40										
2	ОДБ	1	1	17										
3	ОЮБ	1	1	33										
Всього по обласних		3	3	90										
Всього по ЦБС		884	104	399	23	148	15	37	42	85	20	38	1	1

4. Загальнообласне дослідження «Бібліотечні кадри: проблеми праці».

Оформлено таблицю фактичної зайнятості працівників публічних бібліотек області та потреба переведення на повні ставки.

Таблиця №2.

№ п.п	Назва районів і міст	Всього працюють						Працюють на неповні ставки	Потреба перевести на вищу ставку	
		к-ксть біб.прац.	мають вищу і с/спец освіту	на тарифних ставках					так	ні
				1	0,75	0,5	0,25			
1	Білогірський	53	51	19	2	27	5	34	34	
2	Віньковецький	38	37	26	4	8		12	10	2
3	Волочиський	70	62	67	3			3		3
4	Городоцький	64	61	37	15	12		27	16	11
5	Деражнянський	53	51	35	7	10	1	18	9	9
6	Дунаєвецький	64	61	64				0		
7	Ізяславський	53	53	39	7	7		14	14	
8	Кам'янець-Подільський	85	85	69	7	9		16	8	8
9	Красилівський	69	62	43	8	18		26	11	15
10	Летичівський	46	36	15	14	17		31	18	13
11	Новоушицький	43	40	18	4	18	3	25	20	5
12	Полонський	40	37	40				0		
13	Славуцький	65	59	13	17	23	12	52	12	40
14	Старокостянтинівський	60	56	46	7	7		14	14	
15	Старосинявський	31	29	13	4	13	1	18	9	9
16	Теофіпольський	53	44	3	15	28	7	50	50	
17	Хмельницький	61	48	55	4	2		6	6	
18	Чемеровецький	60	60	60				0		
19	Шепетівський	58	56	42	7	9		16	6	10
20	Ярмолинецький	48	48	37	3	8		11	5	6
21	м. Кам'янець-Подільський	47	47	47				0		
22	м.Нетішин	18	18	17		1		1	1	
23	м. Хмельницький	57	54	52		5		5	5	
24	м.Славута	3	3	3				0		
25	м. Старокостянтинів	6	6	6				0		
26	м. Шепетівка	14	14	13		1		1	1	
Всього		1259	1178	879	128	223	29	380	249	131

5. Експериментальне дослідження «Роль тренінгового центру у бібліотечному житті області» (в рамках проекту «Бібліоміст»).

Метою дослідження стало: подальше удосконалення проведення тренінгових занять в регіональному тренінговому центрі для підвищення комп'ютерної грамотності бібліотечних працівників.

Завдання дослідження є визначити:

- **необхідність** проведення додаткових занять з питань, які потрібні респондентам для удосконалення навичок роботи з інформаційними технологіями.

Об'єктом дослідження стали бібліотечні працівники:

- директори, методисти та інші працівники ЦБС області.

Предметом дослідження є знання бібліотекарів електронно-інформаційних ресурсів, їх думки, оцінки, пропозиції.

У дослідженні взяло участь **256** респондентів (бібліотечних працівників). З вищою освітою **155** (60,5%), з середньою спеціальною – **72** (28,1%), і **18** (7%) з незакінченою вищою. Нажаль **11** (4,3%) респондентів не вказали освіти.

Стаж бібліотечної роботи респондентів:

- ✓ до 1 року – **7** (2,7%) респондент;
- ✓ від 1 року до 5 років – **29** (11,3%) респонденти;
- ✓ 6-10 років – **12** (4,7%);
- ✓ 11-20 років – **57** (22,3%);
- ✓ 21-30 років – **74** (28,9%);
- ✓ 31-40 років – **63** (24,6%);
- ✓ за 41 рік – **5** (2%).

Не вказали стажу бібліотечної роботи **9** (3,5%) респондентів.

Мал. №3. Діаграма: «Бібліотечний стаж працівників, які пройшли навчання в РТЦ».

Стаж респондентів на зайнятих посадах:

- ✓ до 1 року – **18** (7%) респондентів;
- ✓ від 1 року до 5 років – **74** (28,9%);
- ✓ 6-10 років – **40** (15,6%);
- ✓ 11-20 років – **54** (21,1%);
- ✓ 21-30 років – **35** (13,7%);
- ✓ 31-40 років – **10** (3,9%);

Не вказали стажу на посаді **25 (9,8%)** респонденти.

Мал. №4. Діаграма: «Стаж працівників на зайнятих посадах».

Всі учасники тренінгів відмітили, що тренінги були цікаві і актуальні. Серед інформації яка була подана на заняттях була найнеобхіднішою така:

- створення і наповнення сайтів на безкоштовних хостингах;
- написання проектів;
- ІРБІС;
- створення блогу ;
- створення електронної пошти;
- запис інформації на зовнішні носії , робота з папками, документами;

Найнеобхіднішою була робота у програмах:

- Word;
- Publisher;
- Skype;
- Power Point.

Також найбільш цікавими і корисними для респондентів стали теми:

- інтелектуальна власність та авторське право;
- правові аспекти оптимізації бібліотек;
- робота з фондами, списання ;
- доступ громадян до офіційної інформації, ПДГ;
- реалії та стратегії розвитку публічних бібліотек;
- бібліотечний фандрейзинг;
- адвокати;
- нові технології в роботі ЦБС;
- громадські організації в бібліотеці;
- грантова діяльність;
- впровадження інформаційних технологій, проведення круглих столів з владою.

Респондентам необхідна додаткова консультація по таким темам:

- написання проектів;
- створення і наповнення сайтів на безкоштовних хостингах;

- вдосконалення навичок роботи в програмі ІРБІС;
- створення блогу;
- інноваційні форми роботи у публічних бібліотеках;
- оформлення документації по програмі «Бібліоміст» (облік, звіт);
- доступ громадян до офіційної інформації, ПДГ;
- сканування;
- створення мультимедійних центрів;
- робота бібліотеки з інформаційними технологіями;
- запис інформації на зовнішні носії , робота з папками, документами;

Потребують додаткових занять по роботі з програмах:

- Excel;
- Skype;
- Power Point;

Підготувала:

Завідуюча сектором соціологічних досліджень

Поліщук Н. П.